

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Новації проекту Закону України «Про професійну освіту»

ОЛЬГА КОВАЛЬ

Народний депутат України, голова підкомітету
з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти
Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

Львів, 08 липня 2021 року

Сучасні реалії, тренди, обставини, вимоги часу

1

Нові світові тренди, які змінюють ринок праці, що має призводити до вчасного перелаштування системи професійної освіти:

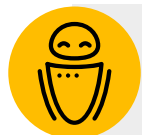
глобалізація і швидке трансконтинентальне переміщення працівників

швидка зміна вимог до робочих місць, трудових функцій працівників і їх компетентностей

цифрова трансформація всіх сфер життя, у тому числі освіти

автоматизація/роботизація
(комбайни без комбайнерів, автомобілі без водіїв, автоматизовані цехи пошиву одягу і т.д.)

екологізація

2

Чинний Закон «Про професійну (професійно-технічну) освіту» 1998 року **морально застарів**

і не узгоджується з новим базовим Законом «Про освіту» 2017 року і не враховує сучасні тренди в освіті та на ринку праці

Передумови і можливості реформування системи професійної освіти

У парламенті зареєстровано два законопроекти:

№ 4207

від 12 жовтня 2020 року
(за підписом 17 народних депутатів)

№ 4207-1

від 26 жовтня 2020 року
(за підписом 55 народних депутатів України)

Створена РГ (34 особи), до складу якої входять представники:

- Комітету
- Міністерства освіти і науки
- Державної служби якості освіти
- директори ЗПО
- представники Асоціації закладів професійної освіти
- представники об'єднань роботодавців
- представники місцевих державних адміністрацій

При Президентові України Створена і функціонує Рада

з питань розвитку професійної (професійно-технічної) освіти як консультативно-дорадчий орган.

Потужний орган, який допомагатиме нам приймати важливі і складні політичні рішення.

Підвищення престижності здобуття професійної освіти

Проблема № 1

відсутність престижності професійної освіти, що призводить до невиконання державного і регіонального замовлення та до відсутності кваліфікованих і конкурентоздатних працівників на ринку праці

Причини відсутності престижності

упереджено негативне стереотипне ставлення до «ПТУ»

відсутність можливості для проведення цікавої і належної профорієнтації серед випускників 9 класів

часто відсутність сучасної матеріально-технічної бази в ЗПО

низька заробітна плата працівників ЗПО

Підвищення престижності здобуття професійної освіти

Деякі механізми вирішення проблеми відсутності престижності:

замість застарілого
«професійно-
технічна освіта»

професійна освіта

замість
«заклад професійно-
технічної освіти»

**заклад професійної
освіти**

уніфікація
17 типів
ЗПО до
одного типу

**професійний
коледж**

замість терміну
«учень»

студент

замість терміну
«кваліфікований робітник»
(диплом кваліфікованого
робітника)

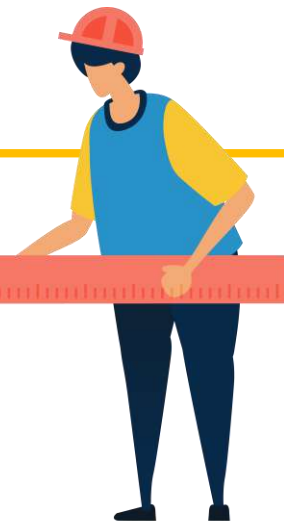
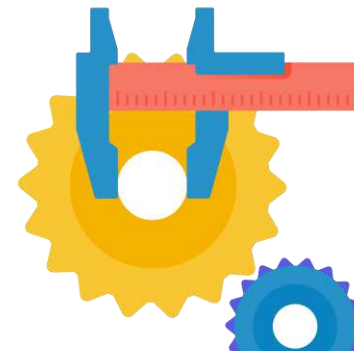
**спеціаліст
(диплом спеціаліста)**

з подальшим
вирівнюванням розміру
стипендіального
забезпечення

Окремий механізм

реформування мережі закладів
загальної середньої освіти

Узгодження реформ НУШ і професійної освіти

1

Два спрямування профільної середньої освіти:
академічне і професійне

2

Профільну середню освіту професійного спрямування реалізують ЗПО

3

Профільна середня освіта – професійного спрямування (максимальне узгодження академічного змісту зі змістом професії, що здобувається; суттєве зменшення навантаження «академічних» предметів (не більше 8 предметів протягом навчального року))

4

Гімназії та ліцеї з **2027 року** – функціонуватимуть окремо, що дозволить безболісно проводити профорієнтацію в 9 класі гімназії і змушуватиме випускників обирати свою подальшу освітню траєкторію

5

Низький рівень знань випускників 9 класів – маємо запровадити і мати компенсаторні механізми

Нові можливості здобуття та визнання професійної освіти, освіта дорослих

1

Безоплатне здобуття професійної освіти за іншою професією

АЛЕ, 3 роки після завершення безоплатного здобуття попередньої кваліфікації та за умови наявності підтвердженого страхового стажу не менше 2 років

2

Здобуття професійної освіти без наявності базової середньої освіти

Нові
МОЖЛИВОСТІ

3

Здобуття професійної освіти без здобуття профільної середньої освіти, яку особа має право здобувати в іншому закладі освіти одночасно із здобуттям професійної освіти або в будь-який інший час впродовж життя

4

Запровадження механізмів визначення/підтвердження результатів навчання (компетентностей) і кваліфікацій, здобутих в рамках неформальної та інформальної освіти

Ці нові права здобувачів – нові можливості збільшення контингенту закладів професійної освіти

Співпраця з роботодавцями

Законопроект містить більше 10 конкретних механізмів поєднання зусиль бізнесу і освіти заради розвитку системи професійної освіти та досягнення спільних інтересів:

НПА

професійні стандарти

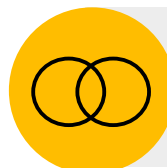
підкувальні ради

регіональні ради

бази практичної підготовки

дуальна освіта

оцінювання здобувачів

кваліфікаційні центри

приватний чи корпоративний ЗПО

державно-приватне партнерство

Нові можливості для посилення фінансово-господарської діяльності ЗПО

1

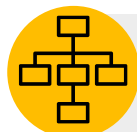
Законопроект:

надає нові можливості для співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, підприємствами тощо

надає право створювати об'єднання чи брати участь в уже створених

надає право створювати різноманітні структурні підрозділи за рішенням самого закладу

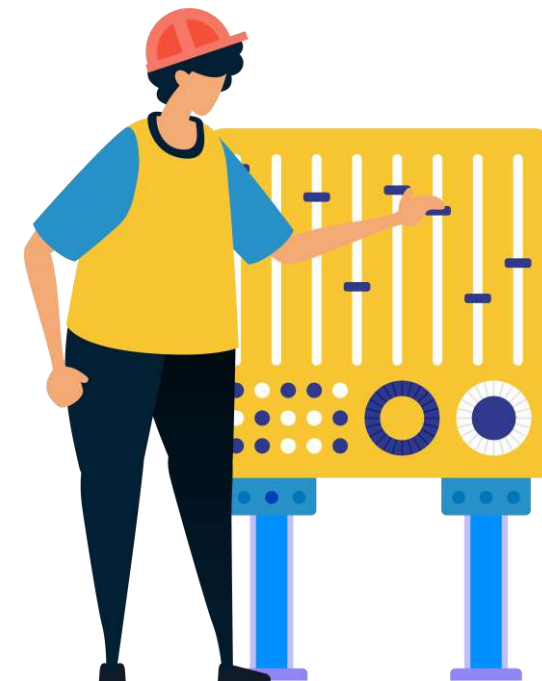
передбачає розміщення власних надходжень в державних банках

створює нові перспективи для практичної підготовки студентів

2

Спрощення в частині публічних закупівель

Нові можливості для всіх учасників освітнього процесу

Ми ще лише підійшли до опрацювання відповідного розділу проекту Закону, але вже точно знаємо, що будуть:

нові можливості і нові моделі професійного розвитку і підвищення кваліфікації педагогічних працівників

підвищення кваліфікації для новопризначених директорів

нові права і обов'язки для всіх учасників освітнього процесу

нові гарантії для академічних свобод педагогічних працівників

нові можливості до формування власної освітньої траєкторії студентів

нові підходи до академічної мобільності студентів і педагогічних працівників

нові механізми студентського та інших форм самоврядування

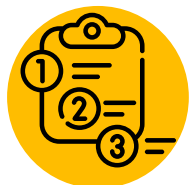
нові вимоги до безпеки, інклюзивності та цифровізації освітнього простору

Нові підходи до системи органів управління закладом

виписані права і обов'язки засновника стосовно заснованого ним закладу професійної освіти

сформовано вимоги до керівника, виписано його прав і обов'язки, нову процедуру обрання, строк обіймання посади (6 років) і підстави дострокового припинення контракту

прописані повноваження і основні механізми функціонування педагогічної ради

передбачено можливості створення піклувальної (а не наглядової) ради (повноваження однакові, а філософія, спрямованість і мета її роботи – зовсім інші)

ще попереду обговорення повноважень, механізмів формування і функціонування регіональних рад професійної освіти

Інші новації

нові підходи до системи та інструментів забезпечення якості професійної освіти (зокрема, інституційний аудит)

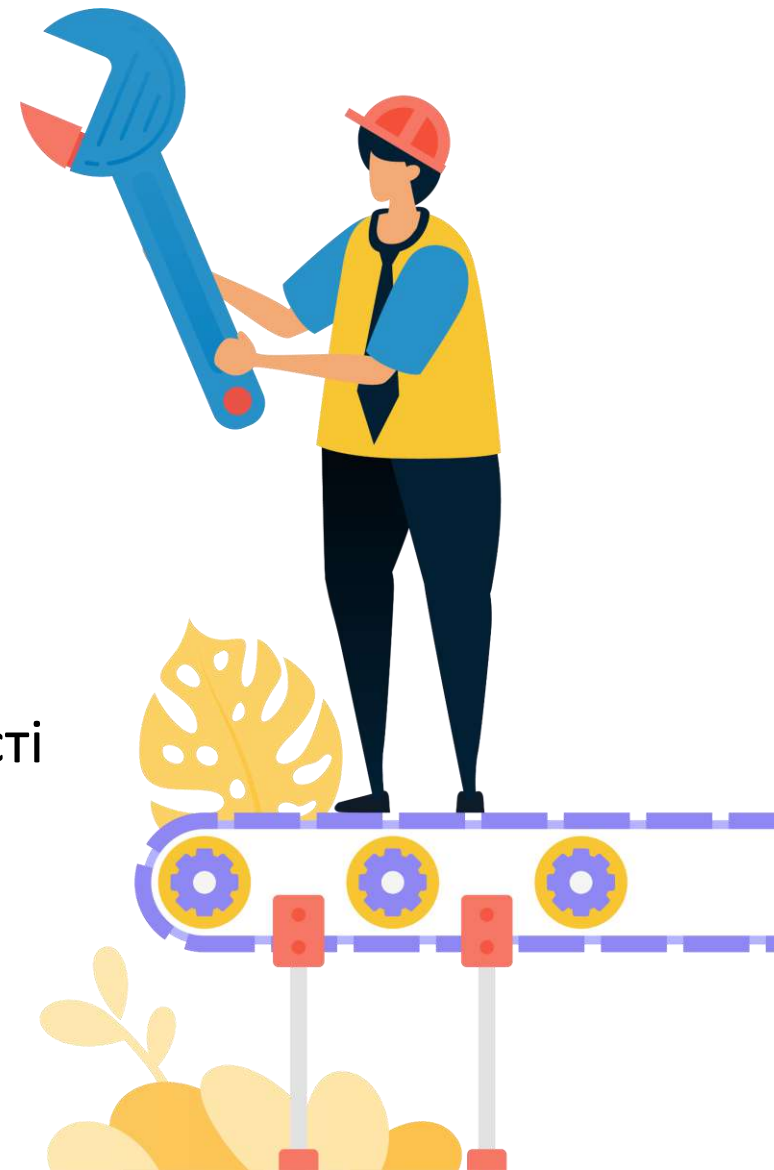
посилення автономії закладів професійної освіти

механізми забезпечення академічної доброчесності

запровадження нового термінологічного апарату

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Робоча група і Комітет відкриті до будь-яких Ваших пропозицій і завжди готова долучити всіх охочих до участі в наших засіданнях.

Пропонуємо сформулювати проблеми, які ви бачите в системі і хотіли би через Закон вирішити або закласти фундамент для їхнього подальшого вирішення, та, можливо, запропонувати ваші варіанти їх вирішення

Всі ваші пропозиції можете надсилати на адресу

koval-o@rada.gov.ua